

1968

1

Nr. 2

Lietuvos laisvės kovos metai

SKAUTŲ ADA

1918 vasario 16 1968

50

Valstybė yra aukščiausioji tautinės bendruomenės organizacija.

Valstybinė nepriklausomybė yra tautinės kultūros ugdymo ir išlikimo būtinoji sąlyga.

Darbu, mokslu, turtu ir pasiaukojimu lietuviai kovoja, kad apgintų ir išlaikytų nepriklausomą Lietuvos valstybę.

Lietuvių Charta.

VASARIS — 1968 — FEBRUARY

• **SKAUTŲ AIDAS — THE SCOUTS' ECHO**, a Lithuanian youth magazine, published monthly except July and August by The Lithuanian Scouts Association, Not For Profit Illinois Corporation. • Subscription \$4.00 yearly, \$2.50 half-yearly, single copy 50¢. • Address: SKAUTŲ AIDAS, P. O. Box 222, Thompson, Connecticut 06277. • Office of Publication Immaculata Press, R. F. D. 2, Putnam, Conn. 06260. • Editor in Chief and Managing Editor: Antanas Saulaitis, Old Colonial Road, Oakville, Connecticut 06779. • Second class postage paid at Thompson, Connecticut 06277.

Isteigtas 1923. III. 15 Šiauliuose, Lietuvoje. Lietuvių skautų ir skaučių laikraštis. Oficialus Lietuvių Skautų Sąjungos organas. Leidžia: LSS Tarybos Pirmija.

• Prenumerata: metams — \$4.00, pusei metų — \$2.50; paskiras nr. — 50¢

• Adresas: Skautų Aidas, P. O. Box 222, Thompson, Conn., 06277, USA.

• Vyriausias redaktorius:

v. s. Antanas Saulaitis, Old Colonial Road, Oakville, Conn., 06779, USA.

• Redakcinė komisija:

v. s. kun. Stasys Yla, s. Česlovas Kiliulis, v. s. Petras Molis,

v. s. Ona Saulaitienė, s. Antanas Saulaitis, S.J., s. Stefa Subatienė,

v. s. Adolfas Venclauskas.

• Administratorius: p. Kazys Šimėnas, 45 Alban St., Dorchester, Mass. 02124.

• Spausdina: Immaculata Press, R. F. D. 2, Putnam, Conn., 06260.

• Rankraščiai, nuotraukos, piešiniai ir k. medžiaga siunčiami vyr. redaktoriaus adresu. Rankraščiai taisomi bei trumpinami redakcijos nuožiūra. Nenaudota medžiaga nesaugoma; grąžinam, jei iš anksto to pageidauta.

REDAKCIJOS NARIAI KITUR:

Anglijoje: s. J. Maslauskas

Australijoje: v. s. V. Neverauskas

Australijoje: ps. R. Zinkutė

Chicagoje: s. A. Namikienė

Clevelande: s. V. Bacevičius

Los Angeles: s. A. Pažiūrienė

New Yorke: ps. B. Kidolienė

Toronte: v. s. Č. Senkevičius

APDOVANOTI LSS ORDINAIS IR PAKELTI I SKAUTININKŲ LAIPSNIUS:

LSS Sukaktuvinių Metų Vasario 16 d. proga LSS Tarybos Pirmios V-ajame posėdyje slaptu balsavimu (pagal slaptą balsavimo komisijos balsų skaičiavimo š. m. II. 9 d. aktą) nuo š. m. vasario 16 d. LSS ordinais apdovanoti ir i skautininkų laipsnius pakelti:

I. Apdovanoti LSS ordinais:

A. Geležinio Vilko ordinu —

1. Lietuvos Diplm. Šefas ministeris Stasys Lorzaitis.

2. J. E. Vyskupas Vincentas Brizgys.

B. Padėkos ordinu —

1. v. s. Valerija Barmienė.

2. v. s. Vytautas Neverauskas.

C. Lelijos ordinu —

1. s. Antanas Dundzila.

2. s. Česlovas Kiliulis.

3. s. Kun. Stasys Kulbis, SJ.

4. s. Irena Šernaitė-Meiklejohn.

5. v. s. Apolonija Šenbergienė.

6. s. Nijolė Jankutė-Užubalienė.

7. s. Algirdas Vaitiekaitis.

II. Pakelti i skautininkų laipsnius:

A. i vyresniojo skautininko —

1. s. Elena Namikienė.

2. s. Bronius Žalys.

B. i skautininko —

1. ps. Marija Butkienė.

2. ps. Vytautas Mikūnas.

3. ps. Mirga Pažemėnienė.

2. ps. Juozas Toliušis.

C. i paskautininkio —

1. kun. Jonas Borevičius, SJ.

2. v. sl. Algimantas Eimantas.

LSS OFICIALIOS ŽINIOS

Papildyta LSS V TS Valdyba

Pagal LSS V T Stovyklos nuostatų 11 str. d) pastraipą LSS Tarybos Pirmija V-ajame savo posėdyje Vadybos nariais išrinko:

1. v.s. Moga Barniškaitę Clevelande,
2. v.s. Jonę Bobinienę Chicagoje,
3. s. Mariją Vasiliauskienę Toronte,
4. s. Antaną Saulaitį, S.J., Bostone ir
5. s. Algį Zapracką Detroite.

Patvirtinta JAV Atlanto rajono stovyklavietės komiteto sudėtis.

To Komiteto nariui a. a. Vytautui Liobiui mirus, Komiteto jo vieton išrinktas p. Bronius Maurutis Waterbury, Conn., Pirmijos patvirtintas.

LSS Ūkio skyriaus vadovybė

LSS ūkio skyrius, kuris rūpinasi LSS ordinų, garbės ženklų ir p. gaminimu, yra tokios sudėties:

1. vedėjas — s. Pranas Pakalniškis,
2. vedėjo pavaduotojas — s. Kestas Pažemėnas,
3. reikalų vedėjas — ps. Benediktas Vilimas.

Visi Kalifornijoje.

3. v. sl. Romas Fabijonas.
2. v. vl. Ričardas Kunstmanas.
5. v. sl. Ramutė Kviklytė.
6. v. sl. Jonas Morkūnas.
7. v. sl. Algirdas Ratnikas.
8. v. sl. Vytautas Reklys.
9. v. sl. Eleonora Šalčiūnienė.
10. v. sl. Saulė Šatienė.
11. v. sl. Teresė Tumaitytė.
12. v. sl. Alfonsas Volavičius.
13. v. sl. Aldona Volungytė.
14. v. sl. Augis Zamoiskis.

TIKRASIS LIETUVOS VEIDAS

Tikrasis Lietuvos veidas... Koks gražus išsireiškimas, vaizdžiai kalbą apie tėvynę.

Kas imasi spręsti, koks motinos veidas tikrasis: kada jis nuvargęs, nuliūdęs, ar kada džiaugsmingas? Ar jos veidas toks pat, kai ji žiūri į gražų porceliano indą ir kai ji žiūri į Tave?

Kadangi Lietuva gyva, o ne akmens statula, jos veido išraiška nuolat keičiasi, atspindėdama grožį, džiaugsmą, rūpesčius ir skausmus.

Kai kurie mato tik vieną Lietuvos veidą: nuvargusį, nusiminusį, nes jie težiūri į kasdienybę, į tai, kas pilka, įkyriai kuklu, varginga. Jie sprendžia pagal savo mažą, siaurą pasaulį. Bet Lietuva turi tūkstantį savo veido išraiškų, bylojančių apie lietuvius Lietuvoje, tremtyje, išeivijoje laisvajame pasaulyje —

- veidą, kuris keičiasi nuo politinių įvykių;
- veidą, rimtą ir susirūpinusį karais, kova, okupacija;
- veidą, užimtą moksliniais darbais;
- veidą, linksmą ir triukšmingą;
- veidą, išskabtuotą šimtmečiais istorijos ir kultūros;
- veidą, matomą jos gamtoje ir pastatuose;
- veidą, paskendusį pasakos svajonėse, žėrintį šokių šventėse, žibantį dainų žodžiais.

Iš tiesų, Lietuvos veidas turi daugybę išraiškų. Stebėkime jį ir šviesoje, ir šešėliuose, gerai įsižiūrėkime į jį: mes regime jos amžinąjį veidą!

Lietuva nėra kažkokia institucija, politinis vienetas: ji už juos didesnė, nes ji parinktos žemės ir Dievo malonės sutartis, bendrija tarp žmonių, prisirišusių prie jos, ir Sutvėrėjo.

Lietuvos žemė marga — graži, turtinga, vienur didinga, kitur grakšti, ir jos žmonės, su ja gyvendami, taiso ir gražina ją. Krikščionybė tvirtina darbo vertę, darbas sužmogina žemę, iš tos žemės kyla lietuvių tauta.

Jei lyginame Lietuvą su naujai apsodintais žemės plotais ar milžiniškais tyrais, ji atrodo kaip gėlynas ir daržas.

Lietuvio tradicinis linksmumas, gamtoje gyvenančio žmogaus išmintis, ištvermingos pastangos, jautrumas gyvuliams ir laukams gražiai atspindi

Toronto ŠATRIJOS ir RAMBYNO tuntų TĖVYNĖS sueigos laužas pradedamas prie Žuvusiems už Lietuvos laisvę paminklo, kai skautės J. Kobelskytė ir I. Draudvilaitė uždega žvakutes. S. Dapkaus ntr.

lietuvio santykius tarp žmogaus ir žemės — Lietuvos žemės — kurią Dievas jam davė.

Žemė graži. Ji turi savąjį ritmą. Tai lietuvių muzika. Kompozitorių Čiurlionio, Sasnausko, Banaičio, Budriūno... Dar ryškiau, lietuvių liaudies dainų ir melodijų, lėtų, greitų, ramių ir spalvingų, kalbančių apie gamtą, apie žmones, apie meilę savo gimtinei. Dainuoja dainų ansambliai, dainuoja jaunimo būreliai, lietuvių mintyse pinasi mėgiamiausios dainos. Dainuoja lietuviai laisvajame pasaulyje ir pačioje laisvės trokštančioje Lietuvoje.

Giesmę kuria ir lietuvių menas: Zmuidzinavičius, Varnas, Čiurlionis, Kalpokas, Galdikas, Jonynas... Lietuviai, išreikšdami save muzika, lygiai taip pat gražiai reiškiasi moderniu ir liaudies menu — formomis, kurios per šimtmečius gyvos ir giliai prasmingos.

(Nukelta į 33 psl.)

GERASIS DARBELIS TĖVYNEI

Penktadienis. Rūtelė kažko skubėjo namo. Pati nežinojo, kodėl jai buvo neramu. Persoko per sušalusį sniego kauburėlį, kulnim padaužė ledą ir pasileido bėgti.

Štai jau girdisi džiaugsmingas Spirgio lojimas. Rūtelė smagiai pastūmė duris, paglostė trypsintį šuniuką, išsinėrė iš švarkiuko ir atsirado savo kambarėlyje. Kelios knygos ir lapai gulėjo ant grindų, pižama liūdnei nukarusi nuo lovos. Rūtelė greitai viską tvarkosi. O kas, jeigu mama sėsei draugininkei pasakys, kad ji nevisada rytą susitvarko? Dar negaus šeimininkės specialybės. Taip norisi ketvirto ženkliuko ant rankovės. Auklės, sanitarės ir žaidėjos jau yra.

Rytoj šeštadienis. Šeštadieninė mokykla ir sueiga. Sueiga! Dabar Rūtelė suprato, kodėl jai neramu. Sėsei draugininkė sakė pagalvoti apie gerąjį darbėlį tėvynei. Rytoj sueigoje kiekviena turės pasakyti ką sugalvojo. Rūtelė pažvelgia pro langą. Mėlynas dangus, ir medis linguoja. Pažvelgia į sieną — kryželis ir lemputė. Niekur nesimato tėvynės, ir ji nežino, kokie geri darbeliai jai reikalingi.

Rūtelė susimąsto. Pasiima į glėbį seną žaislą — nukarusiom ausim zuikį — ir lenda į spintą. Čia taip mažai vietos, šviesą užstoja sukabinti drabužiai ir žaislų dėžės. Visai tylu. Rūtelė susirango spintos kamputyje, atsідūsta ir ima galvoti apie tėvynę...

Mama vis dažnai pasakoja, kad Lietuva labai graži. Rūtelės akyse pasirodo jauna, graži tautiniai drabužiais moteris. Jos gintaro karoliai gelsvai spinduliuoja, ji maloniai šypsosi. Šypsosi ir Rūtelė.

Mama vis pasakoja, kad tėvynė labai gera savo vaikams. Rūtelė žiūri gražiajai moteriai į akis, o ji palengva ištisia baltą ranką

ir glosto Rūtelės galvutę. Net alsuoti nebesinori, tokia švelni Tėvynės ranka.

Mama pasakoja, kad užėjo priešai ir pradėjo skriausti tėvynę. Rūtelė žvelgia į moterį, kurios veidas staiga nuliūsta, ji parpuola ant kelių, drabužiai nebetenka ryškių spalvų, karoliai nustoja žibėti ir... moteris verkia. Ašaros didelės, didelės. Rūtelė nori jas nušluostyti, bet nedrįsta. Kaip nušluostyti? Susirūpinusi Rūtelė netyčia užniuniuoja: "Suk, suk, ratelį..." Moters veidas truputi prašvinta ir taip meiliai į ją žvelgia. Rūtelė staiga supranta:

"Jeigu aš daug daug dainuosiu lietuviškai, tai Ji pralinksmės. Jeigu visos mano draugės lietuvaits išmoks daug lietuviškų dainelių — Ji dar daugiau pralinksmės".

Šeštadieninėje mokykloje mokytoja sakė, kad visi gali padėti Lietuvai išlikdami lietuviais. Išlikti lietuvaite? Kaip? Neleisiu amerikietiškoje mokykloje savęs vadinti Ruth. Nesvarbu, kad taip

jiems lengviau. Aš Rūta, Rūta, Rūta! Kai paklaus, koks čia vardas, atsakysiu, kad aš lietuvaite, tai ir mano vardas lietuviškas. Netyčia vėl pažvelgė į liūdinčios Tėvynės veidą ir... stebuklas! Viena ašara nudžiūvo! Rūtelei taip smagu, kad ji supranta savo Tėvynę. Ji tyliai jos klausia:

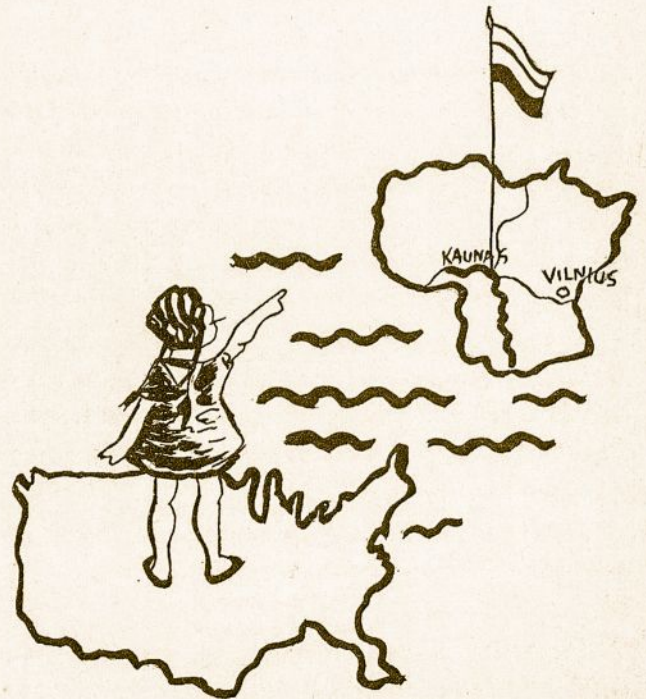
— O jeigu aš stengsiuos ir kalbėti lietuviškai su lietuvaiteimis, Tėvyne, ar Tau bus linkmiau? Gal kada kokiai sekundei ir užsimiršiu, bet aš, stengsiuos, stengsiuos, stengsiuos! Tėvyne, būk linksm!

Rūtelė žvelgia į moterį, kuriai jau visos ašaros nudžiūvo ir kuri jau moja jai meiliai savo balta ranka.

Rūtelė atsikvėpė. Ji tokia laiminga, nes suprato, kokie geri darbeliai tėvynei reikalingi. Tik-tai reikėjo truputį pagalvoti. Ji laukia rytojaus, laukia sueigos. Viską pasakys sėsei draugininkei.

Mielos sesytės, ką Rūtelė pasakys draugininkei?

Jūsų sėsei Jūratė

Ten, toli
mūsų
Lietuva!

(Iš Paukštyčių nuotykių)

TIKRASIS LIETUVOS VEIDAS

(Tęsinys iš 31 psl.)

Prie muzikos ir meno prisideda teatras, visais laikais mėgiamas, iškelias ir Lietuvos istorijos tautai brangius įvykius, ir kasdienybės visuotinę dramą.

Net ir svetimo žmogaus akims Lietuva savita, įdomi ir brangi.

— *Lietuvių dainos žavi mane, neretas yra rašęs ir sakęs, — jų melodijos tokios jautrios, kad pripildo klausytojo širdį giliu, ramiu džiaugsmu.*

Dainose vakaruškų triukšmas ir linksmybė, vaikiškas džiaugsmas ar gilus ilgesys, žmogaus kreipimasis į dangų — tartum vieversėlis, lietuvių daina skrenda per Lietuvą ir lydi lietuvius iš-eivijoje.

Skautavimas brangus ir tuo, kad per jį tiesiogiai ir asmeniškai sutinkame žmones ir dalykus. Stovyklos gamtoje, žygiai pėsčiomis; mes stebime gražių ir naują aplinką, kuri lyg pozuodama atidengia save.

Skautų ir skaučių broliška laikysena ir optimistiška nuotaika uždega mumyse norą vis geriau, vis arčiau pažinti Lietuvos tikrąjį veidą, nes tie, kurie jo nepažįsta, netenka laimės pačią Lietuvą visados mylėti!

J. E. Vyskupas Vincentas Brizgys

Lietuvos Diplomatinijos Šefas p. Stasys Lozoraitis

Mūsų didžiosios tautinės šventės — Vasario 16 d. — proga LSS Tarybos Pirmija pagerbė du išymiuosius Nepriklausomos Lietuvos asmenis, juos apdovanodama aukščiausiuoju LSS garbės ženklu — GELEŽINIO VILKO ordinu.

J. E. Vyskupas Vincentas Brizgys yra vienintelis ir paskutinis Nepriklausomos Lietuvos vyskupas, savo veikla, pastangomis ir įtaka, kovodamas už Lietuvos laisvę ir lietuvių tautos gerovę, yra nepaprastai nusipelnęs. Jis mielas ir lietuvių skautybės sąjūdžiui.

Lietuvos Diplomatinijos Šefas p. Stasys Lozoraitis, aukščiausias išlikęs Nepriklausomos Lietuvos pareigūnas, vienas uoliausių už Lietuvos laisvę kovos vadų. Jis yra buvęs skautas ir visais laikais daug padėjęs lietuvių skautų organizacijai.

Abu įžymieji Lietuvos vyrai labai nusipelnę mūsų skautijos pagarbos.

SKAUTIŠKŲ IDEALŲ SIERIANT

PAGARBA ŽMONĖMS IR JŲ KALBOMS

Žmonės labai jautrūs dalykams, kurie liečia jų gimtąją kalbą. Bet kokia pašaipą, bet koks žeminantis pamėgdžiojimas arba netaisyklingas kalbėjimas, kur galima būtų tikėtis taisyklingos kalbos, labai erzina ir užgauna žmones.

Kiekvienas atskiria tyčiojimąsi nuo nesugebėjimo ištarti neįprastus svetimos kalbos garsus ir įvertina kitataučių pastangas pažinti ir išmokti jų kalbą.

Jeigu mes patys ir linksmai — be piktumo ar paniekos — lyginame vieną lietuvių tarmę su kita, arba darome tą patį su gyvenamojo

krašto įvairiomis tarmėmis, niekas nesipiktina. Bet jeigu, pvz., prie laužo traukiame kitas tautybes ir jų kalbas per dantis, norėdami jas pažeminti, elgiamės nei broliškai, nei skautiškai.

Ar mes tikrai gerbiame savo kalbą? Ar ji yra mūsų asmenybių ir savigarbos bei gyvenimo dalis? Ar "bet kaip" kalbėti mus patenkina ar mes stengiamės kalbėdami iškelti jos savitą grožį? O kalbos grožis yra viskas — tarimas, kalbos to-

nas, žodingumas, taisyklingumas.

Ar tik tada pajuntame, kiek mūsų kalba mums brangi, kai kas draudžia ją kalbėti arba ją pajuokia sakydamas, kad ji niekam nereikalinga, nenaudinga ir nekaip skamba?

Bet kokia kalba kalbėdami, **stengiamės ją vartoti gryną**, t. y. be vulgarumų ir nereikalingų priemaišų. To reikalauja mūsų ambicija ir pagarba tai tautai, kuriai toji kalba gimtinė.

Nejau **lietuvių kalba** nebūtų verta dar didesnės pagarbos?

SUSIMĄSTYMO DIENA

Šio mėnesio dvidešimt antrąją dieną
Štai skautės dalinas laiškais,
Jos skelbia skautybės idėją
Visuose pasaulio kraštuos.

Kai sesės va kopia į Edeno kalną
Aušrinės maldom, susikaupt,
Mūs sesės pavergtame krašte
Tik ašaras šluosto griaudžias.

Sustabdykime laiko bėgimą
Trumpai minutėlei dienos,
Prisimindamos sesių likimą,
Netekus tos laisvės brangios.

Adi Marija

MYLIMOJI ŽEMĖ

Nejaugi, mylimoji mano žeme,
Tavęs aš niekad neregėsiu?
Nors atsiliepkit jūs, laukai aptemę,
Ir akmenys iš tėviškės griuvėsių!

Užges kaip gaisras saulė už kalnelių,
Tamsioj pirkelėj motina sups lingę,
Sumigs žiedai prie pakelės smutkelių,
Ar grįšim mes išėję ir pradingę?

Ėjau per purvą ir bridau per sniegą,
Naktį paklydęs išklampojau pelkes.
Širdy nešiau, kaip žiburėlį laisvės diegą,
Širdy vistiek tikiu — tėvynė kelsis!

Šiandien tavojo šauksmo nieks negirdi,
Atodūsiai pagrobia žodį tartą.
Nešu aš skausmo pilną širdį,
O žeme, tu, tavęs šaukiuos dar kartą!

J. Nevardauskas

SKAUTAI VYČIAI

SKAUTŲ VYČIŲ VEIKLA

(Tęsinys iš nr. 1)

3. Padiskutuokite straipsnį iš skautiškos spaudos. Tikriausia kas nors iš jūsų dirba su draugovėmis — išmėginkite žaidimus, kuriuos ruošiatės žaisti su skautais.

4. Padarykite pionierijos modelių, ypač naujų, dar neišmėgintų: vėliavos stiebų 2, 3 vėliavom, tiltų, įrangų. Tik parodėm ir stovyklom.

5. Padarykite lietuviškų drožinių, sodybų modelių, kaklaraiščių žiedų, Lietuvos reljefinį žemėlapi.

Apstatykite būklą savo darbo baldais.

6. Sudarykite savo orkestrėlį, dainavimo grupę. Paruoškite vaidinimą, linksmavakario programą.

7. Rinkite laikraščius iškarpas apie jaunimo atliekamus gerus darbus ir prisekite jas biuletenio lentoj.

Nepamirškite ir savo pasiryžimo tarnauti — savanoriškai atlikti gerus darbus. Padėkite atskiriems asmenims, savo tuntui, bažnyčiai, bendruomenei, pvz., Raudonajam Kryžiui (kraujo davėjų visuomet stinga).

8. Morzės abėcėlės ir signalizuotės taip pat nevertėtų pamiršti.

9. Pagaminkite skanius pietus (vakarienę) ir pakvieskite svečių. Sugalvokite tinkamą linksmą programą.

10. Pasportuokite drauge. Išva-

žiuokite pasimaudyti, pažuvauti drauge. Išsivirkite maisto.

11. Užsiimkite topografija, žemėlapių skaitymu. Išplanuokite idealią stovyklavietę.

12. Spėkite svorį, plotį, ilgį, storį. Varžykitės už taškus. Būrelis pasidalina į A ir B grupę. Varžybų vadovas turi tik jam žinomų 10-15-20 klausimų, pvz., koks būklo plotas, kokio aukščio langas, brolis Algis; kokio pločio lentyna, paveikslas, brolio Antano juosmuo ir pn.

Atsako į klausimą vienas brolis iš A ir vienas iš B grupės. Patikrinama, kieno atsakymas teisingesnis, ir jo grupė gauna tašką. Laimi grupė, gavusi daugiau sia taškų.

Jei abu atsakymai visiškai nuklydę, nė viena grupė negauna taško.

13. Prajuokinkite visus linksmu pasakojimu. Vienas pradeda, kitas tęsia. Įvelti reikia visus lape iš anksto kieno nors (pradedančio pasakojimą, pvz.) surašytus žodžius, neturinčius šiaip ryšio, kaip miškas, fabrikas, vamzdis, draugas, laikraštis, meška, keptuvės, doleris.

Arba vienas brolis atneša dėžę (maišą) įvairių daiktų, kurių jo draugai nematė, ir pradeda pasakoti. Po to kitas vytis, išėmęs vieną daiktą iš dėžės, pasakoja toliau, įtaikydamas tą daiktą į fabulą.

14. Iš anksto susitarus nuvykite pas miškininką. Tesupažindina su medžių rūšimis, jų sodinimu, priežiūra, nauda. Pakartokite piūklo ir kirvio vartojimą.

Komp. **Bronius Budriūnas.**

Žiūr. SU DAINA skyrelį, ten yra komp. B. Budriūno parašyta muzika dainai **Penkios dešimtys.**

Laikas gerai išmokti stovyklines dainas.

15. Nuvykite į spaustuotę ir susipažinkite su jos darbais.

Išleiskite savo laikraštėlį nors kartą per metus. Patys parašykite matricas, nupieškite iliustracijas, atspauskite rotatorium, kad nebūtų brangu.

Dalyvaukite lietuviškoje spaudoje.

16. Galima gauti įvairių skaidrių ir filmų už nedidelį mokestį. Pasirinkite, kuo labiausiai domitės, gal kelionėm, gamta, šventėmis kraštais.

Pakvieskite iš kelionės grįžusį su savo pranešimu ir iliustracijom.

17. Kiekvienas pasiruošia instruktuoti skautus iš vieno ar dviejų dalykų ir egzaminuoti juos.

18. Pasiūlykite jokiai organizacijai nepriklausančiam vyrui atsilankyti į jūsų sueigą, kad susipažintų su sk. vyčiais.

Diskutuoti svarbu, bet diskutuoti, asmeniškai neįsigilinus iš anksto į diskutuojamą dalyką, gali lengvai virsti ignorancijos platinimu.

Tu nepaprastai daug tikiesi iš skautybės. Ko skautybė gali tikėtis iš tavęs?

KULTŪRINGA SEŠĖ

Tikriausia esi girdėjusi kartojant posakį, kad šiame krašte jaunimas elgiasi, kaip jam patinka. Po to paprastai kalbama apie tai, kaip mergaitės rėkavo, kramtė gumą arba rūkė autobuse, vaikščiojo išsitemusios veidus kaip menkos rūšies artistės scenoje, o berniukai, sėdėdami atkišę ilgiausias kojas, neužleido senutei vietos, stumdėsi ir atrodė apsilėidę. O gal buvo duota dar daug baisesnių pavyzdžių.

Tikiuosi, kad jauteisi nesmagiai ir turėjai drąsos ginti jaunimą, kuriam pati priklausai, ir kuris ne visas yra toks blogas.

Gal net ir per daug matome neigiamo elgesio viešose vietose — yra jaunų ir senų akiplėšų, storžievių, apsilėidėlių ir asocialių žmonių — bet neapsirikime: yra milijonai žmonių, kuriems rūpi padarumas, kultūringumas, ir ne tik išorinis, bet vidujinis.

Daugybė jaunų žmonių siekia gražių idealų, brangina amžinas vertybes, aukojasi kitiems, moko gyventi ir sugyventi su kitais.

Daugybė šeimų turi gražių papročių ir tradicijų ir perduoda jaunajai kartai norą būti kultūringai.

Nepraleisk, Sese, progos pasidomėti, kaip tam tikrais atvejais priimta elgtis. Nenustumk užtiktos knygos apie etiketą į šalį, tartum viską žinotum arba manytum, kad moderniais laikais niekas tokiais dalykais neužsiima — užsiima, ir dar kaip! Dabar pats laikas, nes ruošiesi užimti svarbią vietą gyvenime — savo gyvenime.

TU IR TELEFONAS

Kas būtų, jei šiandien pakalbėtume apie telefoną, prie kurio jau esame taip papratusios, kad pamirštame, kaip jis naudojamas?

Aišku, mokame pasukti numerį, susirišti su užmiesčiu ar net tolimom vietom. Tai grynai technika. Bet svarbu ir kiti dalykai.

Kai žmonės tavęs nemato, jie *sprendžia apie tave iš tavo balso ir kalbos*. Nešauk į triūbelę, bet ir nekalbėk vos girdimu balsu. Kaip tau atrodo toks dalykas: kažkas nori pakalbėti su mama, ir tu tuoj šauki:

— Mama, telefonas!

Ar negeriau būtų paklausti, kas kalba, (jei kalbantis nebūtų pasakęs savo pavardės) ir pasakyti:

— Atsiprašau minutėlę, aš tuojau pakviesiu savo motiną.

Jei mamos nėra ar ji užimta, tektų pasakyti:

— Gaila, mamytės nėra namie, ji užimta. Ar galėčiau jai perduoti ką nors? — ir užsirašyti, kas perduodama.

— Spėkite, kas čia kalba! — ar tokia pradžia būtų įdomi ar — juokinga? Ne, jokių būdų! Tai vienas nesmagiausių būdų pradėti pasikalbėjimą.

Jei tikėjaisi, kad draugė prieis prie telefono, o priejo kas kitas, ar tiesiog padedi triūbelę, ar pasakai, kas esi ir ko norėjai? Ar

bandai pakeisti balsą, kad nežinotų, jog tu skambinai? Ar, ne, duok, Dieve, tyčia juokais skambini svetimiems žmonėms?

Ar kalbi apie šimtą dalykų, kad tik kalbėtum, ir gaišini kitų ir savo laiką? Jei jauti, kad draugė užimta, padėk triūbelę paprašiusi, kad ji vėliau paskambintų.

Jei kas nors prie durų, geriausia baigti kalbas, o ne priversti kitą laukti anoj pusėj, kol atliksi kitus reikalus.

Visada turėk pieštuką ir popieriaus arti, kad nereiktų jų ieškoti.

Nesikišk į kalbančiųjų telefonu pasikalbėjimą. Taip pat nekalbėk tai į triūbelę, tai su kuo nors kambaryje.

Visuomet būk mandagi, jei turi reikalo su telefoniste. Dėkok už patarnavimą. Susivaldyk, jei kas nors net ir keletą kartų paskambina apsirikęs.

Dabodama kitų žmonių vaikus, nesinaudok telefonu savo reikalam. Tik būtiniausiu atveju visai trumpai pranešk, kas reikia, pvz., savo tėvams ar pn.

Jei kiti žmonės priklauso tavo telefono linijai, neįkyrėk jiems nei ilgai užimdama telefoną, nei nuolat pakeldama ragelį, kai jie kalba. Aišku, niekuomet nesiklausyk kitų kalbos.

Nepriimta laikyti ragelį nuimta, "kad niekas netrukdytų".

Turėk svarbiausius telefono numerius — gydytojo, gal, policijos, ugniagesių ar pn. — kur nors žinomoj vietoj. Susijaudinus kartais pasimeti, pradedi knygoje ieškoti ir nerandi, kas reikia.

Negalėdama laiku kur nors nuvykti — ar namo pareiti — skambink telefonu. Skaitykis su žmonėmis ir jų jausmais.

O. S.

NEPALIK BE SKAUTŲ AIDO 1968 metais.

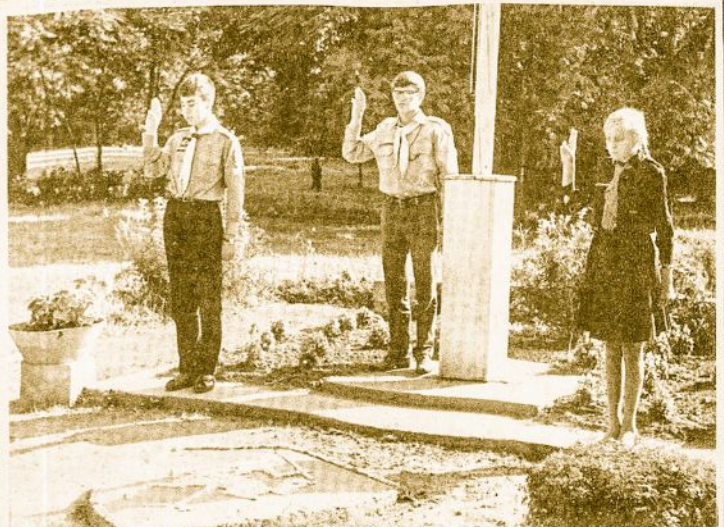
SKAUTŲ AIDAS SIUNČIAMAS TIK JŲ UŽSISAKIUSIEMS.

Metams \$4.00.

VASARIO

16

VASARIO 16 gimnazijos skautai: sl. Petras Veršelis, Algimantas Pauliukevičius ir Vida Paulikaitė.

Linksmas šv. Kalė-
das ir laimingas
Naujas Metas linki
Skautų Aidui ir jo
skaitytojams

Vytauto Didžiojo
draugovės skautai

Maurikas Ričardas Urė Musteikis, Maurikas Herberts, R. Kynas.
Glorolis Grovas, P. Jötz
Bernhard Gostaitis, P. Dutkevicius
Algis Rudzevičius, J. Žemaitaitis
Jonas Raotke, V. Kubaičius
Tendzegolskis Rolandas, Fr. Dirmauskas
Lipsys Ronaldas, V. Grovas, M. P. Meulins
Raimundas A. A. Survilys, R. Balickas, E. Dillhor
V. Ivanovas, A. P. Versetis, P. J. Kociuska, A. M. Šiuršelis
G. Grovas, J. Dirmauskas, E. Rudys

45

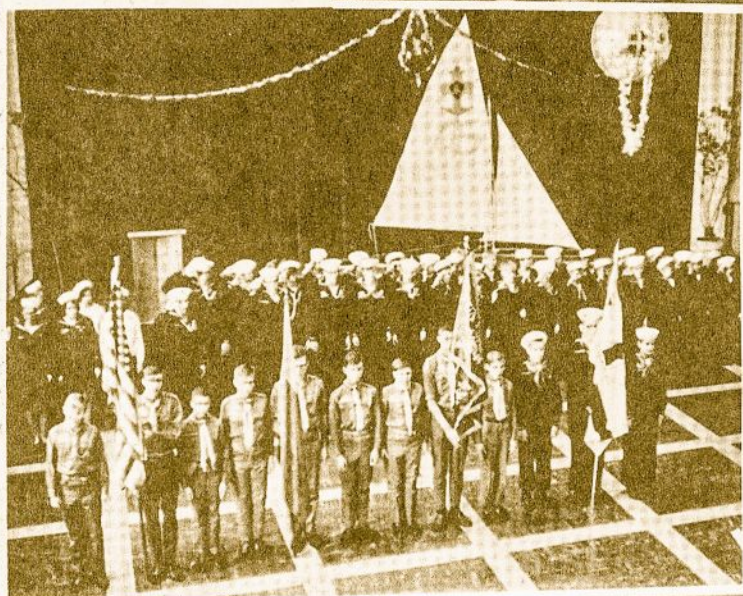
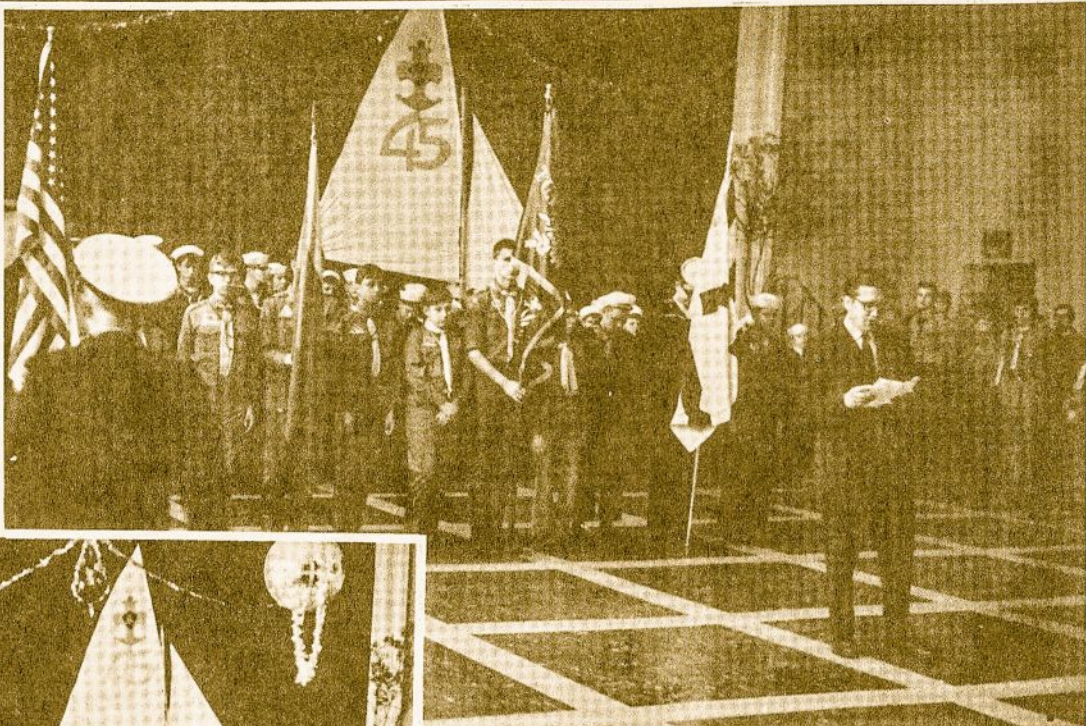
JURŲ SKAUTŲ ŠVENTĖ

Chicagoje.

sausio 14 d.

LITUANICOS tunto j. skautų ir j. budžių vienetai paminėjo Klaipėdos prisijungimo 45 metų sukaktį ir užbaigė j. sk. jubiliejinius metus.

Dešinėje: šventės metų Dr. Jurgis Anyšas sako sveikinimo kalbą.

Iškilmingas aktas šventėje.

Kairėje: vėliavos iškilmėse.

Kairėje žemai: L. K. ALTIMANTO jūr. sk. laivas 1968. I. 21 pradėjo ketvirtuosius savo veiklos metus. Nuotraukoje laivo nariai, o viduryje laivo vadas ps. A. Alčiauskas ir instruktoriai jvs. Br. Juodelis ir ps. R. Kunstmanas.

V. S. V. Statkaus ir
S. M. Jakaičio ntr.

Ižodis.

V. Noreikos ntr.

TEVYNES SUEIGA Bostone, Mass.

BIRUTES dr. skautėms, davusioms įžodį kaklaraiščius rišę s. I. Nenortienė ir s. kun. J. Klimas.

Lietuvai nusipelnę asmen pagerbti gėlėmis. P. K. Šimėnui, Sk. Aido administratoriui, geles sega Eglė Subatytė.

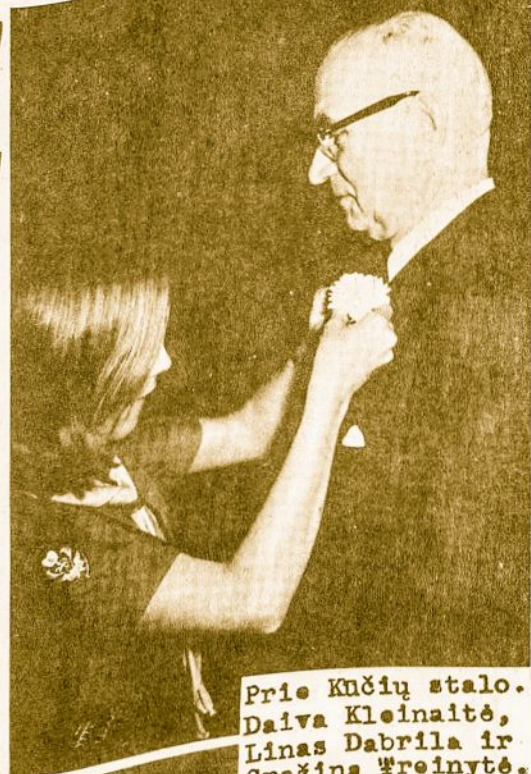
BIRUTES dr. sesės su kalėdin. giesmėmis ir dainomis Brocktono senelių namuose.

Sesės R. Veitaitė, V. Eikinaite, D. Kleinaite, E. Subatytė, M. Dačytė, L. Baltušytė, v.sl. A. Dabrilaite, D. Venckutė, N. Baškytė, J. Venckutė ir ps. L. Kiliulienė.

Tuntininkas s. Č. Kiliulis prisega po sidabrinę lapės galvą seniesiems lapiams ps. V. Dambrauskui, v.sl. V. Dilbui ir ps. n. Kalvaičiui už 10 metų veiklą būrelyje.

Sueiga su darbeliais. Juos demonstruoja G. Treinytė, N. Ivaškaitė, n. Veitaitė ir D. Kleinaite. A. Želvio ntr.

Prie knčių stalo. Daiva Kleinaite, Linas Dabrila ir Gražina Treinytė.

DIDŽIOJI TAUTINĖ ŠVENTĖ - VASARIO 16 d.

Dail. A. Zmuidzinavičiaus piešinys, vaizduojas Lietuvos laisvės kovas/Žr.: Vytis debesyse/.

1918.II.16

50

1968.II.16

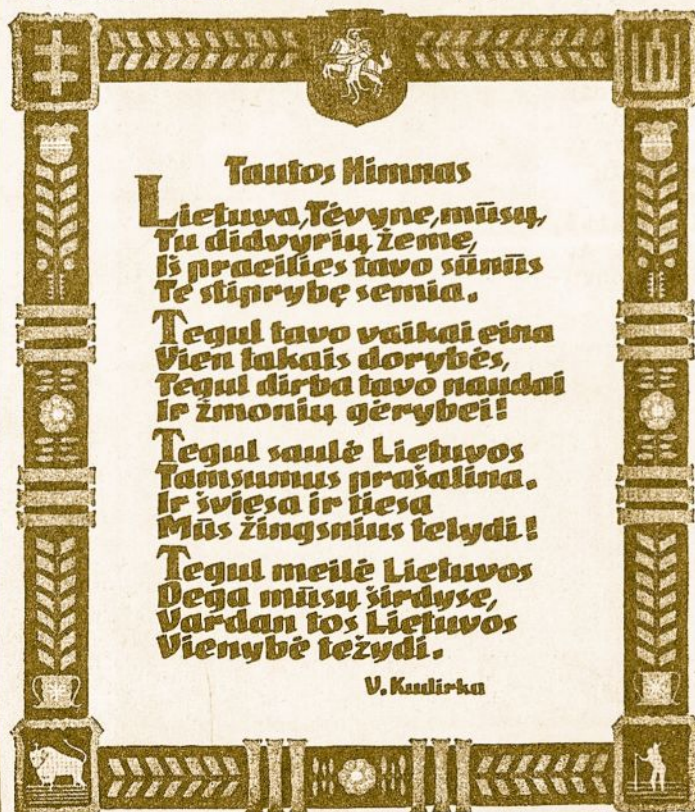

SUKAKTUVINIAI METAI

Dail. A. Varno paveikslas: pirmojo Lietuvos karaliaus Mindaugo vainikavimas 1251 m. Lietuva buvo didelė valstybė. Lietuvių tauta per daug šimtmečių turėjo savo valstybę.

Tautos himnas, visų lietuvių giesmė.

Tautos Himnas

Lietuva, Tėvyne, mūsų,
Tu didvyrių žeme,
Iš praeilės tavo sūnūs
Te stiprybę semia.
Tegul tavo vaikai eina
Vien takais dorybės,
Tegul dirba tavo naudai
Ir žmonių gėrybei!
Tegul saulė Lietuvos
Tamsumus prailina,
Ir įviesa ir tiesa
Mūs žingsnius telydi!
Tegul meilė Lietuvos
Dega mūsų širdyse,
Vardan tos Lietuvos
Vienybė tezydi.

V. Kudirkas

Lietuvos laisvės gynėjas karys.

Dail. K. Šimonio piešinys: Lietuvos šauklis!...

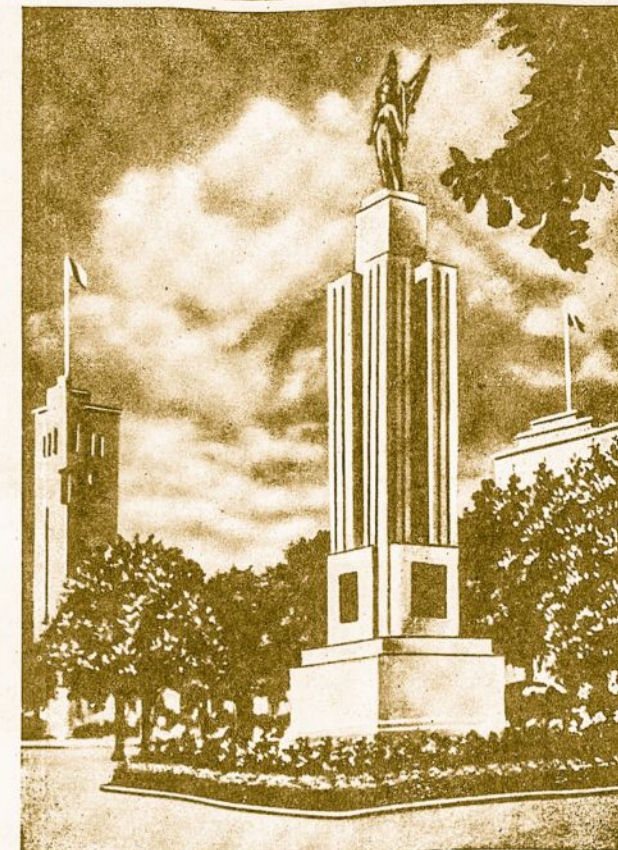

Lietuvos Vytis ir Vil Gedimino piliis Vilniuje

Laisvės kovų paminklas ten pat.

Per amžius lietuviai kovojo už Lietuvos laisvę. Vytauto Didžiojo priesaika įveikti kryžuočius.

Nepriklausomos Lietuvos tautinėje šventovėje - Vytauto Didžiojo muziejaus sode: Karo invalidų bokštas su trispalve ir Laisvės statula.

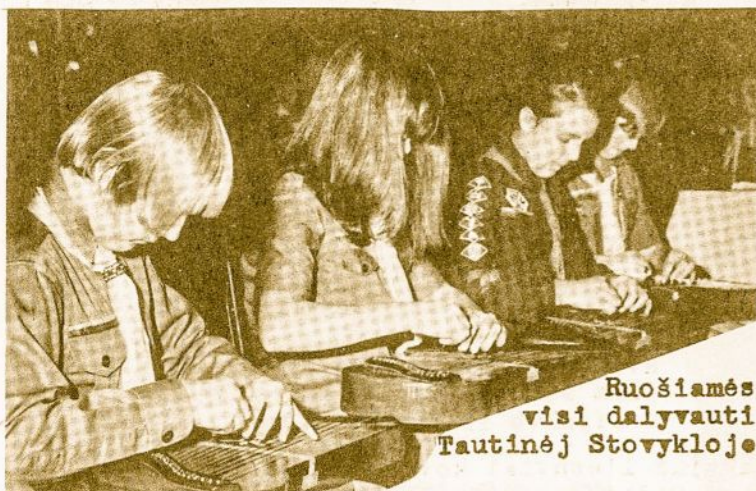

Naujosios skautininkės ps. A. Biškevičienė, ps. V. Stukienė ir ps. R. Gvildytė. Po įžodžio gerojo darbo mazgelį užriša tėv. Paulius, O'F.M. Ilgiausių metų!

TEVYNES SUEIGOS pradžia

Ruošiamės visi dalyvauti Tautinėj Stovykloje

V.s. St. Kairys gražiai išmikslo garsias Toronto skaučių kanklininkes, kurios dalyvaus ir V Tautinėje stovykloje šią vasarą.

Giliai susikaupę atnaujina įžadį.

KANADOS
rajonas

Viešnios
iš
Hamiltono

Sveikinimo
žodį sako
ps. Dr. A.
Dailydė.

Himnas! Vėliavininkės sl. E. Mitkevičiūtė ir I. Žukaitė. Toliau tunt. ps. J. Navickas ir rajono vadas s. R. Dabšys.

Vėliavos krikšto tėvai s. Ald. Činikienė ir s. V. Varnas.

JAV RAM. VANDENYNŲ ^{L. Kanto} RAJONAS ^{ntrs.}

Prie Ramlojo vandenyno smarkiai auga kūrybinga, veikli ir tvirta lietuvių kolonija.

Susitelkė ten daug ir skautų - prityrusių, jaunų, užsidegusių ir energingų.

Skautiškoji šeima ne tik gausi, bet ir labai kūrybinga.

Geros kloties visiems!

KREGŽDŽIŲ dr-vės jaun. skautės vaidina scenos veikaliuką Prie Nežinomo Kareivio Kapo.

Kun. Dr. Alg. Olšauskas šventina rajono trispalvę ir Kregždžių dr-vės vėliavą.

KREGŽDŽIŲ vėliava įteikta jų dr-kei ps. L. Vilimienai.

Pirmasis jaun. skautės Y. Augutės kaklaraištis po įžodžio.

SU
DAIVA

Penkios Dešimtys

Žodž. V. Braženo

BRONIUS BUDRIŪNAS

Gyvai

Pen-kios de-šim-tys sto - vyk - lų Pen - kios

de-šim-tys lau - žų Lie-tu - vos pa-dan-gę žė - rė

Pen-kios de-šim-tys auš - rū! — Lietu-vos Skau-ti-jos
Skautai, skautės mes žy
Vėl lau-žai pasauliui

dva-sią Gim-dė šimt-mečiais tau - ta, Ug-dė Min-dau - ge,
giuo-jam Sa-vo šu - kio ve - da - mi. Mūs dai - na Tė - vy -
skel-bia Ryž-tą skau - tiš - kų širėdžių, Jog at - ri - ši - me

tau-raus Kės - tu - čio, Par - ti - za - nų Lie-tu - va.
nės mei - le skam-bažingsniai ai - di vil-ti - mi!
Tė - vy - nės Maz - gą Ten prie Gin - ta-ro kran-tų.

SEŠĖ PRIE STALO

Nemanau, kad kas nors iš mūsų nežinotų, kad valgant nečiaupsima, nesiurbiamo, nors būtų ir labai skanu. Taip pat burna neperkraunama dideliais kąsniais ir nekalbama pilna burna. Nesėdima prie stalo nei kaip pagalį prarijus, nei susikūprinus ir užgulus stalą kaip vėžliukas.

Pati pagrindiniausia mintis tačiau yra, kad žmogus žmogui neturėtų būti nemalonus prie stalo. Toks jis gali būti, jei jis godžiai valgo, per daug prisikrauna lėkštę, išmaišo joje esamus valgius, vaiposi arba kritikuoja maistą, drabsto jį aplink lėkštę ir pn.

Nemalonus kitam yra ir tas žmogus, kuris "vaišina" kitus jiems nemaloniomis, skaudžiomis pasikalbėjimų temomis arba "juokauja" pasakodamas, pvz., apie ligas, žiaurumus ir t. t.

Nei godus valgymas — nėra sveika nuolat skubiai valgyti — nei vos gyvas gromuliavimas nėra malonu kitam stebėti. Taip pat nesmagu, jei kas nors kiša savo šaukštą ar šakutę į bendrą lėkštę, arba viską griebia pirštais.

Namie mielai griausime viščiukų kaulus arba karbonadus, bet svečiuose arba restorane vartosi me peilį ir šakutę.

Nepiaukime vargšų kotletų ir kitų maltų, minkštų patiekalų peiliais. Kam toks smarkumas?

Pirštais galima imti kukurūzus, ridikėlius, alyvas, sausas bulvių skilteles, bet neimkime riebių pakeptų bulvių, varvančių šparagų ir riebių spirgintų lašinėlių rankom. Tik jei lašinėliai sausoki ir kitaip sutrupėtų, valgysime juos pirštais.

Sumuštiniai yra visokių. Jei jie varva majonezu arba perdėti kuo nors kitu, kas varva, naudokime peilį ir šakutę. Kietesni sumuštiniai sulaužomi ir valgomi vis po gabalėlį pirštais. Tą patį taikome pyragams: perdėtus minkštu kremu ir pn., valgome specialia šakute (arba šaukšteliu). Kietesnius pyragų gabalus valgome po truputį iš karto, ne atsikądami.

Ar galima susipiaustyti didelius salotų lapus? Taip. Kadaise, kai sidabriniai peiliai nuo acto pajuosdavo, to nedarydavo. Dabar turime nerūdijančio plieno įrankius ir galime juos ramiai vartoti šiam reikalui. Vargstant su vien šakute salotų lapai kartais atsiduria ant staltiesės arba valgytojos sterblėje.

Dviese lavinkitės stebėti

Su draugu smagiau stebėti ir stengtis atsiminti.

1. **Pažiūrėkite kelias minutes į kokią nors paveikslą.** Po to kiekvienas sau užrašykite, sakykim, 5 klausimus, į kuriuos draugas turi atsakyti.

2. **Pratinkitės spėti laiką.**

Vienas žiūri į laikrodį ir sako:

— Pasakyk, kada praeis $\frac{1}{2}$ minutės (1, 2, 3 minutės). Pradedame!

Paskui antras daro tą patį.

3. **Kiekvienas pasidarykit lapą su 10 numeruotų kvadratų ir padėkite 5, 6 smulkius daiktus ant įvairių numerių.**

Pažiūrėkite apie minutę į vienas antro lapą ir stenkitės atsiminti, kur koks daiktas gulį.

Grįžkite į savo vietas.

Vienas sako:

— Tavo trečiam lange guli trintukas.

Jei tas teisinga, daiktas nuimamas, ir tas pats iš jūsų spėja toliau:

— Šeštam lange pašto ženklas.

Jei taip yra, ženklas nuimamas; jei ne, antrasis iš jūsų ima sakyti, ką jis atmena.

Taip žaidžiate, kol vieno kurio lapas tuščias: laimi, kuris pirmas teisingai spėjo.

4. **Paimkite keletą įdomesnių vartotų vokų ir, apžiūrėję juos, klauskite vienas antrą maždaug tokius klausimus: kur vokas išsiustas? Kada? Koks pašto ženklas panaudotas? Kokio didumo vokas? Ar yra siuntėjo adresas?**

5. **Kiekvienas pasiima 10-12 didelių degtukų.** Pirmas vienas jūsų išdeda degtukus ypatingu būdu arba padaro iš jų paveikslą, ir antras, išžiūrėjęs apie minutę, bando pamėgdžioti, ką mato. Paskui antras padaro raštą, ir t. t. Net degtukų galvutės turi rodyti ton pačion pusėn.

* * *

Panašių būdų lavintis dviese gali būti daug daugiau. Galite pakartoti **kelio ženklus** ir patikrinti, kas ju daugiau atsimena, tą patį daryti, su **švilpesiais** ir t. t. Tik pabandykite!

Sausainių, duodamų prie sriubos, jokių būdu nemerkime į sriubą! Tai labai nemalonu vaizdas.

Punšas iš sulčių skanus ir sveikas. Stiklinės dugne pasitaiko viliojančių vyšnelių, bananų arba ananasų skiltelių. Nors ir labai norėtusi juos paragauti, palikime juos ramybėje: šlapiais pirštais kišti varvantį daiktą į burną ne kas!

Paėmusi per karštą kąsnį, užgerk vandens.

MŪSŲ

JAUNIESIEMS

PRANAS MAŠIOTAS

Ne pirmą kartą **Prano Mašiotas** pasaką pasirodo SKAUTŲ AIDĖ: jis buvo jo bendradarbis dar Lietuvoje.

Pažiūrėję į Prano Mašiotas vyresnio amžiaus nuotrauką lietuvių enciklopedijoje, matome, kad jo plaukai buvo tankūs, gražūs, kakta aukšta, akių žvilgsnis griežtokas, žvalus, nosis tiesi, po ja ūsai. Kaip tik taip jis ir atrodė, kai skautų vadovybė Lietuvoje ėjo jo sveikinti į jo namus Kaune jo 70 metų sukakčių proga. Tuo laiku jis jau buvo Lietuvos Universiteto garbės daktaras ir buvo apdovanotas Didžiojo Lietuvos Kunigaikščio Gedimino II ir I laipsnio ordinais. Rašytojai jį išrinko savo draugijos garbės nariu.

Paklauskite, koks margas buvo Prano Mašiotas gyvenimas (jo slapyvardžių buvo daug, pvz., **Dėdė Pranys, Ašaka, Ašakaitis, Rygielis, Tas** ir kt.) Jis gimė susipratusių Lietuvos ūkininkų šeimoje, buvo gabus ir darbštus. Ir gimnazijoje Mariampolėje ir universitete Maskvoje Pr. Mašiotas priklausė lietuvių rateiams, tikėjo savo gimtojo krašto geresne ateitimi ir dirbo jam — tada rusai valdė Lietuvą.

Jis baigė universitetą ir norėjo tapti mokytoju Lietuvoje, bet jam nedavė leidimo grįžti į savo kraštą. Po kelerių metų jam pasisekė apsigyventi netoli Lietuvos — Rygoje — ir ten mokytojauti. Jis tuojuo vėl suėjo su lietuviais, padėjo įsteigti knygyną ir skaityklą ir sekmadienį dėstė lietuvių kalbą Rygos lietuviams.

Prasidėjo I pasaulinis karas, ir daug lietuvių suvažiavo į Voronežą, Rusijoje, **Martyno Yčo gimnazijoje**. Pranas Mašiotas vadovavo šiai gimnazijai, kol 1918 galėjo grįžti į Lietuvą.

Jūs galite įsivaizduoti, koks jis buvo laimingas, kai jo gimtasis kraštas tapo nepriklausomu! Jis turėjo daug įvairių svarbių pareigų,

bet nepaleido plunksnos iš rankų: rašė daug straipsnių ir išleido per šimtą knygų — originalių kūrinių vaikams, verstinių ir vadovėlių. **Mano dovanėlė, Pasakos — nepasakos, Augalų pasakos, Kiškiai, Ir** — mažas buvau buvo tik dalelė jo apysakaičių. Už **Ir** mažas buvau buvo paskirta premija.

Pranas Mašiotas išvertė daugybę knygų, kurias ir šiandien jaunimas visame pasaulyje mielai skaito, pvz., **Svensono Noni, Loftingo Daktarą Dolitli, Thompson - Setono Jonuką ir Samuką, Swifto — Gulihero kecionės, Defoe — Robinzoną, Spyri — Heida**. Jo raštų ir vertimų kalba graži, sklandi, stilius lengvas, švelnus.

Jis mirė Kaune 1940 metais, būdamas 76 metų.

Rašykime savo rašinėlių, siuskime savo piešinėlių, duokime savo darbėlių, kad per SKAUTŲ AIDĄ visi jo skaitytojai mus geriau pažintų!

Pranas Mašiotas

KIŠKIS DRAŠUOLIS

Miške augo kiškelis. Jis visko bijodavo. Trakštelės šakelė, purptelės paukštelis, nukris nuo medžio sniego gniūžtelė — kiškeliui, būdavo, širdelė iš baimės sudreba.

Bijodavo dieną, bijodavo naktį, kentė baimę ištisis metus. Paskui kiškelis užaugo didelis, ir jam nusibodo bijoti.

— Aš nieko nesibijau! — sušuko jis kartą į visą mišką. — Visai nebijau, nebijau, ir tiek!

Subėgo seni kiškiai, atkuisnoja mažiukai, atvėzlioja senės kiškienės — visi klausosi, kaip Drąsuolis giriasi; klausosi ir galvas kraipo. Negirdėtas daiktas, kad kiškis nebijotų.

— Klausyk tu, žlibaki, argi tu ir vilko nebijai? — klausia vienas.

— Ir vilko nebijau, ir lapės, ir meškos nebijau, nieko nebijau!

Čia jau visus juokas paėmė. Ėmė kvatoti mažieji kiškiukai, snukelius kojėlėmis prisidengę, smagiai nusijuokė senės kiškienės, nusišypsojo ir senieji kiškiai — jiems ne naujiena buvo ir lapės nagai, ir vilko dantys.

— Kas čia per juokai! — šaukė Drąsuolis pasipūtęs. — Tegu pasipainios man koks vilkas, aš jam kaulus sutriuškinsiu.

— Oi, koks juokdarys, koks durnelis! klykauja kiškiai, o vilkas čia pat. Valkiojasi vilkas po mišką, išalkęs ir galvoja sau:

— Ot, kad dabar gavus kiškienos užkąsti.

Tik girdi — kiškėliai rėkia, jo vardą mini. Prislinko prie kiškių būrio; girdi, kaip jie juokiasi, iš jo tyčiojasi, o labiausiai tas žlibakis Drąsuolis.

— Palauk, brolau, aš tą pagyrų puodą pirmutinį suėsiu, — galvoja sau vilkas ir dairosi, kuris čia taip giriasi.

O kiškiai nieko nemato, vis smarkiau šokinėja. Pats Drąsuolis net ant kelmo užšoko ir šaukia:

— Klausykit jūs, baikštuoliai. Žiūrėkit į mane, aš jums ką parodysiu...

Tik staiga jam liežuvis sustingo — jis pamatė baisaus vilko akis.

Kiti kiškiai vilko nematė ir laukė, ką Drąsuolis jiems pasakys.

Drąsuolis staiga pašoko aukštyl kaip kamuolys ir iš baimės krito vilkui ant kaklo, nusirito per jo nugarą, dar kartą apsivertė ir kaip šūvis nunėrė į mišką.

Bėgo bėgo Drąsuolis, kol visai pavargo. Jam vis rodėsi, kad vilkas vejasi ir štai jį pagriebs. Pagaliau iš baimės užsimerkė ir griuvo vos gyvas po krūmais.

Vilkas bėgo į kitą pusę. Mat, kai kiškis krito vilkui ant kaklo, jam pasirodė, kad kas jam pagaliu sudrožė. Paskui jis suprato, kas atsitiko, tik gėda buvo grįžti. Galvojo pagausiąs kitą kiškį, bene mažą jų čia bėginėja.

Ir kiti kiškiai ilgai negalėjo atsikvošėti. Kai nusibodo slapstytis, ėmė kiškiai į šalis žvalgytis. Drąsesni išbėgo pasidairyti, kas aplinkui girdėti.

— Kad išgąsdino, tai išgąsdino vilką mūsų žlibakis! Kad ne jis, visiems mums būtų galas buvęs... Bet kur jis pats dingo, tas Drąsuolis?

Ėmė ieškoti. Visur ieškojo — niekur nematyt. Ar tik nebus jį kitas vilkas pagavęs?

Pagaliau surado: guli krūmuose vos gyvas.

— Tai vyras žlibakis! — šaukė kiškiai. — Puikiai nubaidei tu seną vilką. Dėkui, brolau! Mums atrodė, kad tu tik giriesi.

Drąsuolis išlindo iš krūmų, pasipurtė, primerkė akį ir tarė:

— Tai jums negerai rodėsi. Ei jūs, baikštuoliai! — O pats sau galvoja: "Su vilku nejuokai: visuomet budėk".

* * *

Žlibakis — kas blogai mato, silpnų akių.

Pagyrų puodas — pagyrūnas, kas mėgsta girtis.

Baikštuolis — bailys.

Sukaktuvinius metus pr. metų lapkričio mėnesi pradėjome **Pradine sueiga**, kuri labai vykusiai praėjo beveik visose lietuvių kolonijose, kur yra mūsų skautų ir skaučių.

TĖVYNĖS sueiga — vasario 16 d. proga — kitas didelis ir ryškus įvykis tų metų programoje. Pagal jau gaunamus pranešimus ir ši sueiga yra sėkmingas darbas.

Kovo 4 — šv. **Kazimiero** minėjimas labai dvasinio, ir skautams taip pat labai artimo, pobūdžio, pasireiškia religine nuotaika.

Vadinamosios **Kaziuko mugės** labiau komercinis, bet daug kur labai suskautintas, įvykis; sveikas, geras ir naudingas.

Šv. **Velykos** — didelė krikščioniškoji šventė.

IV. 23 — Šv. **Jurgio** diena, riteriškumo pakilimas.

Liepos 8 — 20 d.d. **Tautinė stovykla Rake**.

B.-P. gimė 1857 m.
vasario 22 d. ir mirė
1941 m sausio 8 d.

LSS V TAUTINĖS STOVYKLOS VADYBA —
vyriausiasis TS organas yra tokios sudėties:

a) **Pirmijos nariai**: v. s. **A. Saulaitis**, v. s. **F. Kurgonienė**, v. s. **P. Molis**, v. s. **M. Jonikienė**, v. s. **V. Vijeikis**, v. s. **E. Vilkas**, v. s. kun. **A. Trakis**, v. s. **J. Vaišnys**, SJ, ps. **V. Matulevičiūtė**, s. **Č. Kiliulis**.

b) **Rajonų vadai**: s. **A. Bobelis**, ps. **R. Dabšys**, v. s. **L. Eimantas**, s. **J. Maslauskas**, v. s. **V. Neverauskas** ir v. s. **V. Tallat-Kelpša**.

c) **kiti nariai**: v. s. **M. Barniškaitė**, v. s. **J. Bobinienė**, s. **A. Saulaitis**, SJ, s. **M. Vasiliauskiene**, s. **A. Zaprackas**.

V TAUTINĖS STOVYKLOS (pagrindinės) VADOVYBĖ:

Pasirėmus LSS Tarybos Pirmijos aukščiau nustatytu planu, patvirtinta tokia (bendroji) vadovybė:

I. 1. Stovyklos viršininkas — v. s. **A. Saulaitis**.

2. St. v-ko pavaduotoja (bendrieji reikalai ir reprezentacija) — v. s. **F. Kurgonienė**.

3. St. v-ko pavaduotojas (finansų reikalai) — v. s. **P. Molis**.

4. St. v-ko pavaduotojas (stovyklinių tarnybų reikalai) — v. s. **V. Tallat-Kelpša**.

II. Dvasios vadovai:

1. ev. sk. — v. s. kun. **A. Trakis**.

2. kat. sk. — v. s. kun. **J. Vaišnys**, S. J.

III. Stovyklų viršininkai:

1. Sesių stovyklos — v. s. **M. Jonikienė** (savo vieton pakvietė v. s. **M. Barniškaitė**, bet v. s. **Jonikienė** palieka TS Vadijos narė).

2. Brolijų stovyklos — v. s. **VI. Vijeikis**.

3. Ak. Sk. Sąjūdžio stovyklos — v. s. **E. Vilkas**.

4. Bendrijos stovyklos (svečių, šeimų, LSS ir stovyklos vadovybės ir pn. stovykla) — s. **K. Cijūnėlis**.

IV. Stovyklos Vadijos nariai specialioms uždavinims (St. viršininkas susitaria su jais konkrečiai): s. **A. Bobelis**, ps. **R. Dabšys**, v. s. **E. Eimantas**, s. **Č. Kiliulis**, ps. **V. Matulevičiūtė**.

V. Stovyklos nariai konkrečioms uždavinims:

1. Stovyklos komendantas — s. **J. Paronis**.

2. Ūkio (maitinimo) sk. vedėjas — s. **A. Karaliūnas**.

3. TS programos koordinatorius — s. **A. Saulaitis**, S. J.

4. TS (bendrujų laužų) vyr. laužavedė — v. s. **J. Bobinienė**.

5. Stovyklos laikraščio redaktorius — s. **J. Toliušis**.

6. Stovyklavietės administratorius — s. **R. Račiūnas**.

7. Stovyklavietės pastatų bei įrangų inžinierius — ps. **L. Ramanauskas**.

VI. Visi LSS Vadovybės nariai, kurie galės stovykloje dalyvauti, maloniai kviečiami įstijungti į stovyklos vadovavimo talką.

VII. Pagal reikalą stovyklos pareigūnų skaičius gali keistis ar asmens gali pasikeisti. Tas pavedama tvarkyti Stovyklos viršininkui.

TS Vadijų nariai reikalingi bendradarbių ir talkininkų. Chicagiečiai jau daug apsiėmė ir dar jiems nemaža teks darbų. Talkos turėtų dabar, vėliau ir pačios stovyklos metu ateiti ir iš kitų vietovių, iš kitų rajonų ir gal, tuo tarpu neaktingų, skautininkų-ių visur.

Rajonų vadai ir kiti vadovai-ės galėtų labai naudingai pasitarnauti, surasdami pagalbos savo rajonuose.

TORONTO RAMBYNE NIEKO NAUJO...

Prisipažinkime, kad ne vienam vadovui rodėsi, jog po visų trijų vasaros stovyklų — Romuvoje, vadovų lavinimo kursuose ir pas lenkus — siek tiek atsileis darbo įtampa ir spaudimas. Bet kur tau! Vos spėjo mokiniai po atostogų susėsti į savo mokslo suolus, vadovai sėdosi prie posėdžių stalų ir vakarais, ir po mišių, kartais net stati kur gatvėje susimetę. Jau jei trys rambyniečiai susirenka, tai yra posėdis... Tada žmonos posėdžiautojus tempia už skverną į automobilius, šūkaudamos, kad kepami viščiukai sudegės...

Visų rūšių posėdžiuose buvo nutarta Aukšinio Jubiliejaus metus pradėti lapkričio 12 d., įžengiant į juos jau su naujuoju, dar jaunu Rambyno tunte nuo vilkiuko iki skautininko išaugusiu vadovu-tuntininku. Ir seniai, galvas linguodami, gali sau pasakyti, kad ir dėl to vieno apsimokėjo 20 metų skautiškoje tunto veikloje plūsti. Ir tai ne pasakutinis ir ne pirmutinis išaugintas! Iškilmingoje sueigoje v. s. Č. Senkevičius tunto vėliavą perdavė ps. **dr. A. Dailydei**, pats pasilikdamas naujojo tuntininko pavaduotoju. LSBrolijos Vyriausio Skautininko įsakymais apdovanoti tunto vadovai Už Nuopelnus ps. **P. Regina**, reprezentacinio vieneto vadovas lenkų stovykloje, ps. **A. Gotceitas**, vilkiukų vadovavimo specialistas, ps. **A. Empakeris**, Toronto jūrų skautų energingas ir darbštus vadovas, kurio puikiomis dekoracijomis žavisi visų iškilmingų sueigų dalyviai, Toronto abiejų tuntų tėvų komiteto pirm. **K. Rusinas**, gabus visokeriopos paramos organizatorius ir kanadiečių medalių už ilgametę tarnybą apdovanotas s. **E. Kazakevičius**. Visi apdovanoti buvo pagerbti, pasveikinti iškilmingai ir individualiai. Dalyvavome sesių skautininkų išodyje, sveikinome seses, atkreipdami šią dieną ypatingą dėmesį į ŠATRIJOS tuntą, kuris skautišką ir lietuvišką aukšinį jubiliejų pradėjo, išvedęs 7 seses su kanklėmis į viešumą. Šitas kanklininkų pasirodymas buvo pirmas ne tik Šatrijoje ar iškilmingoje abiejų tuntų sueigoje,

bet pirmas kaip toks iš viso Toronte. Iki 1967 lapkričio 12 d. torontiečių tarpe kanklininkų nebuvo. Kad tai įvyko, Šatrijos tuntininkė ps. **L. Gvildienė**, energingai idėją pradėjusi judinti, dėkojo kanklininkų vadovui v. s. **S. Kariui** ir visiems mecenatams, kurių pinigais buvo įgyti nepigūs instrumentai.

Ledai buvo pralaužti. Sesių entuziazmas pakilo. Repetacijos sekė viena po kitos. Kūčių metu — kanklės, Kalėdų pamaldų metu abiejose parapijose — kanklės. Skambėjo lietuviškos giesmės, skambėjo dainelės. Naujo atradimo, pakilimo tarpuose be vilties kuo nors kitu pakeisti, dėjos seni ir pasenę dalykai: posėdžiai, pasitarimai, kas dvi savaitės vykstančios reguliarios draugovių sueigos. Šioje skautiškų kasdienybių juostoje galima paminėti dar du išskiriančius suėjimus, tai jūrų skautų sueiga, minint 45 m. Klaipėdos atvadavimo sukaktį, suruoštą jų vadovų ps. **P. Būtėno**, ps. **A. Empakerio** ir ps. **P. Gorio**, be abejo, kartu su sesėmis, kurioms nuoširdžiai ir sumaniai vadovauja ps. **A. Biškevičienė**. Šventei suruošti talkino Mažosios Lietuvos bičiulių būrelis. Pasirodymu programa buvo labai gerai paruošta. Ir šokiai, ir montaželiai visiems labai patiko. Antra minėtina šventė įvyko vasario 3 d. RAMBYNO vilkiukams ir jų tėveliams. Ją suorganizavo II-sios vilkiukų dr-vės draugininkas ps. **A. Gotceitas**, talkinamas ps. **B. Poškos**. Du kandidatai davė įžodį, laimėjusiems draugovės varžybas tuntininkas įteikė dovanėles, matėme idomią piešinių, lipdinių, rašinių ir rankdarbių parodėlę, pirmą kartą tokio pobūdžio Toronte.

Savo iškilmingumu, svečiais ir tikslu išskirtinas įvykis buvo gerai suorganizuota ir labai sklandžiai ir nevarginančiai praėjusi TĖVYNĖS SUEIGA, vasario 4 d. Prisikėlimo parapijos salėje. Šioje neeilinėje sueigoje dalyvavo Lietuvos gen. konsulas Kanadai **J. Žmuidzin**, Kanados krašto valdybos pirm. **A. Rinkūnas**, Toronto apylinkės pirmininkas **G. Balčiūna** atstovavęs **Br. Sap-**

lys, Kanados rajono vadeiva s. **K. Batūra**, daug skautininkų-kių, tėvelių, rėmėjų ir skautiško judėjimo draugų bei talkininkų. Oficialioje dalyje po maldos perskaityti įsakymai, apdovanotiems prisegti garbės ženklai. Atžymėtųjų eilėje vyriškoje pusėje ši kartą išsirikiavo ps. **B. Poška**, ps. **P. Regina**, s. v. v. sl. **A. Vasiliauskas** ir p. **Barakauskas**. Visi jie, išskyrus ps. **P. Regina**, buvo apdovanoti Už Nuopelnus ordinais. **P. Regina** vadeiva prisegė Kanados Šimtmečio medali, kuri Kanados vyriausybė skiria asmenims už nuopelnus Kanadai. Ne tik Rambyno tuntui, bet ir visai torontiškei lietuvių bendruomenei yra ko pasiūlyti, sulaukus tokio įvertinimo. Sesių pusėje tokiu pat Kanados Šimtmečio medaliu buvo apdovanota sesė **Brigita Paliulytė**, dar jauna, bet gabi ir pasišventusi vadovė. Išskirtina buvo ir tai, kad sesių pusėje vyravo jaunos vadovės, papuoštos garbės ženklais. Apdovanotos buvo — **M. Stanionienė**, **L. Sendžikienė**, **J. Čeponkutė**, **R. Narušytė**, **G. Stripinienė**, **V. Balčiūnaitė**, **R. Balta-duonytė**, **Z. Žolpytė**, **D. Balsytė**, **J. Yčaitė** ir jau minėta **B. Paliulytė**. Apdovanotus ir apdovanotas sveikino Kanados rajono vadeiva s. **K. Batūra**; kurėjams - savanoriams, Sibiro kankiniams ir Mažosios Lietuvos laisvės kovotojams prisegtos gėlės. Sesės, gėlės prisegusios, stojo į tų tautos veteranų tarpą, ir galingu himnu buvo baigta oficialioji dalis, kurią pravedė v. s. Č. Senkevičius, tolimesnę dalį — Susimąstymą prie Tėvynės Laisvės Kovų paminklo — perduodamas v. s. **S. Kairiui**. Skambant kanklių garsams, tyliai niūniuojant "Stoviu aš parymus", scenoje prie skautiškų simbolių ir milžiniško imituoto paminklo sesės uždegė 50 žvakių. Salėje išsiviešpatavo mirtina tyla. Kiekvienas kažką jautė, kiekvienas kažką pergyveno savaip. Šita minutė buvo šventės kulminacinis taškas ir didysis pasiseikimas. Toliau darnioje tautinių šokių, dainų, kanklių, deklamacijų pynėje skautus ir skaites sveikino gen. konsulas **J. Žmuidzin**, Kanados krašto valdybos pirm. **A. Rinkūnas** ir **B. Saplys**. **Rambynietis**

SVYTURIO stovykla Ingleburne Australijoje

1967. XII. 28 — 1968. I. 8 vyko Sydnejaus, Brisbanės, Canberros ir Newcastle skautų-skaučių stovykla. Jai vadovavo ps. J. Zinkus; jį pavadavo v. sl. R. Platkauskienė ir v. sl. M. Rudys.

* * *

Stovyklos išvakarėse atvyksta AUŠROS t-to (Sidnėjus) pionieriai. 10 val. vakarą Kestas Narbutas iš Liverpoolio stoties atveža 4 stovyklautojus, atvykusius iš Canberros.

XII. 28 atvyksta stov. v-kas su pirmomis brisbanietėmis. Neužilgo po to p. Kasperaičio sunkvežimis su kitais brisbaniečiais ir sydnėjiečiais pasirodo prie stovyklos vartų, kur jis sutinkamas linksmų šūkių.

Po pietų naujas vadovas p. V. Šliteris nuveda skautus maudytis. (Jis taip pat praveda mankštą stovykloje).

Laužą praveda sk. R. Bukevičius. Sargybą neša Snaigių ir Lakštingalų skiltys.

XII. 29 d. ir dienos po to vyksta pagal programą, su kuria stov. vadovybė supažindina skiltininkus per pasitarimus — posėdį.

Dainų moko sesė R. Platkauskienė. Ponas P. Laurinaitis moko pirmosios pagalbos. Laužus praveda vis besikeičią laužavedžiai. — sk. Č. Kapočius, Julija Bogušaitė, Liuda Apinytė, sesė R. Platkauskienė, A. Laurinaitis, Ugnė Kazokaitė, R. Badauskas, v. s. V. Zabukaitė, s. v. S. Paulauskas.

Dvasios vadovas — kun. P. Martuzas.

XII. 31 d. buvo pakviesti tėvai — jie atvežė maisto ir vaisių į virtuvę — ir svečiai dalyvauti stovyklos

formaliai atidaryme 4 val. Tą atliko ALB Krašto Valdybos pirm. p. S. Narušis.

Gauta sveikinimų ir aukų stovyklavietei: p. J. Bačiūno \$100. — ir ps. A. Alčiausko \$10. — (abu JAV).

Be 15 minučių 12 val. naktį trimas kvietė norinčius sutikti Naujuosius Metus. 12 val. stov. v-kas tarė kelis žodžius, ir susirinkę, susikabinę rankomis, giedojo Lietuvos Himną.

Po to vyko šokiai iki 1 val.

* * *

Sesės Janina Zabukaitė ir Elena Kiverytė ruošė skautės kandidates į III pat. laipsnį. Paskelbtas tarp-skiltinis stovyklavimo konkursas.

Žaidimas Vėliavos vogimas įvyko po pavakarių.

Ypač atmintinos I. 2 ir I. 3 dienos, skirtos per praėjusius 50 metų žuvusiems ir mirusiems skautams paminėti ir Vincuko - Petro Giliaus krikštynos.

* * *

I. 2 d. 6:30 val. vakarą stovykla lėtu žingsniu žengė į vėliavos aikštę. Sesė E. Kiverytė ir br. A. Valtas nešė iš stovykloje augančių medžių šakų vainiką.

Stov. viršininkas ps. J. Zinkus, paaiškinęs dienos prasmę, iškviėtė skaučių ir skautų pastovyklės viršininkus ps. R. Zinkutę ir pl. J. Biretą uždegti Sėsrijos ir Brolijos aukurus, kad jų liepsna ir toliau šviesių skautiškajam kely.

Nulenkę galvas, visi giedojo Mariją, Mariją. (Tą dieną stovykloje nesigirdėjo linksmų dainų ir juoko).

Gilia rimtimi buvo nuleistos vėliavos.

7:30 val. vėl visi susirinko aikštėje. Pastovyklių viršininkai stovėjo prie aukurų. Prie jų, nešdami žvakutes, artinosi skautai-ės. R. Zinkutė ir J. Birėtas nuo aukurų liepsnų uždegė savo žvakes, o po to iš jų žvakių uždega savašias skiltininkai ir vadovai. Skiltininkai grįžta į skiltis ir uždega savo skilčių skautų žvakutes.

Po to visi procesija pajudėjo prie koplyčios. Priešakyje ėjo kun. P. Martuzas ir stov. v-kas ps. J. Zinkus, po jų — skautai ir skautės.

Tai buvo toks gražus ir jaudinantis vaizdas, kokio šio aprašymo autorė niekuomet nebuvo mačiusi savo gyvenime. Nebuvo ji skaičiusi apie tokį nepaprastai išpūdingą įvykį ir knygose. Ji tikra, kad sesių ir brolių gretos, nešančios žvakutes ir vos besimatančios tamsoje, ilgai liks visų dalyvių atmintyje.

Prie žvakėmis apšviesto altoriaus kun. P. Martuzas atnašavo Mišias, o stovykla giedojo mielasias lietuviškas giesmes.

Po to įvykusiam laužui buvo parinkta speciali programa — taut. dainos, kenčiančios Lietuvos vaizdelis.

* * *

I. 3 visa stovykla uniformuota susirinko pamaldoms, nes buvo krikštijamas AUŠROS t-to skaučių vadovės ir Vinco Gilių sūnus. Krikšto tėvai — uniformuoti skautai — ps. R. Zinkutė ir s. v. M. Rudys.

Kaip idomu! Ar tik nebus pirmas lietuvis kūdikis, pakrikštytas skautų stovykloje? Kokia skautiška jo gyvenimo pradžia!

Krikštą stebėjo apie 90 skautų-čių.

Po Mišių įvyko vaišės.

* * *

Po laužo nakties tylumoje vyr. skautės Janina ir Valentina Zabukaitės davė įžodį. Įžodžiui iš visų Sydnejaus apylinkių suvažiavo gražus būrys vyr. skaučių ir skautininkių.

* * *

Dėl lietaus I. 6 visi turėjo rinktis į valgyklą, kur įvyko kažkas panašaus į tunto sueigą. 4 skautai ir 1 skautė davė įžodį. Kelios skautės ir keli skautai pakelti į vyresniškumo laipsnius.

Vyties stovyklos vartai ir jų naudojimas

Kam reikalingi 8 tonų milžiniški vartai? O štai kam:

1. Galima jais pereiti iš vienos kelio pusės į antrą.

Vėliau vėliavų aikštėje AUŠROS t-to t-kas ps. T. Rotcas, VENTOS v-jos sk., vedėjas v. s. v. sl. R. Platkauskienė, stovyklavusių Canberos skautų atstovas pl. A. Valtas ir Newcastle atstovas Darius Gečiauskas - Gakas pasodino ŠVYTURIO pušaitę.

Sydnėjaus skautų tėvų kom-to pirm. p. V. Giliui buvo įteiktas stovyklautojų pasirašytas padėkos raštas už tai, kad jis puikiai pastatė stovyklines patalpas.

I. 7 vyko tarpskiltinės varžybos. Po pietų ėmė rinktis svečiai. Mišias atnašavo dvasios vadovas kun. P. Butkus, o gražų pamokslą pasakė Tėvas S. Gaidelis, S. J.

6 val., giedant Tautos Himną, formaliai uždaryta. Teliko 33 skautai. Jie I. 9 ir sutvarkė stovyklavietę.

Dar pažaide tinklinį, visi atsisveikino iki kito karto. Skautė

2. Galima sulipti į viršų ir pikanauti be skruzdėlių.

3. Galima prišti tinklą tinkliniui žaisti.

4. Vėtrai siaučiant gali prisišti, o jeigu vartus nupūstų, pakiltum erdvėn kaip raketa.

5. Jei viskas patvintų, vartų viršuje sutilptų visa stovykla ir išsigelbėtų.

6. Jei nėra vietos mašinai pastatyti, gali savo palikti ant vartų, ir dar liks vietos antrai mašinai.

7. Jeigu lyja ir neturi palapinės, gali atsisėsti po vartais.

8. Jeigu vadovų štabas nori užmiršti stovyklą minutei, jis gali užlipti ant vartų ir pabūti arčiau Dievo.

9. Jeigu stovykloje pritrūktų būdinčių, tai vienas komendantas, užsilipęs ant vartų, matytų visą stovyklą.

10. Jeigu stovykloje negali rasti brolio ar sesės, lipk ant vartų.

11. Jeigu turi milžiną ir neturi jam lovos, gali paguldyti jį ant vartų (7 pėdų platumo, o tik Dievas ir brolis Šipaila žino jų ilgumą).

12. Žinant, kad stovykloje nėra telefono, užlipk ant vartų ir rėk: girdės namuose.

13. O jei norėtum vartus perkelti į kitą vietą — nė nebandyk!

14. Jei nori saulėje degintis, užlipk ant vartų (reikalui esant gali atsivesti visą savo tuntą, ir dar vietos liks!).

15. Jei nori turėti slaptus posėdžius, lipk ant vartų.

16. Jeigu norėtum suruošti 3 ar 4 dienų iškylą, eik vieną kartą aplink vartus (kompasas būtinai reikalingas!).

17. Vartai yra prieplauka, prie kurios prišta visa Connecticut valstija, kad kartais nebūtų nuplauta į jūrą. (Iš Srauklio)

SUTARTINĖS

Sutartinės yra savotiškos rūšies giesmės. Jos giedamos ne pavieniui ir ne būriu vienu balsu, bet dviese, tryse ar keturiuose, pagal tam tikras griežtai nustatytas taisykles.

Melodiją pradeda rinkėja - užvedėja; jai padeda giedotoja patarėja. Patarėja atlieka savo partiją rinkėjos melodija, bet visada sekunde aukščiau ar žemiau tos pirmutinės pagrindinės melodijos. Gaunama paralelių. Susidaro disonansų — atrodo lyg nesutariama. Tas dainavimo būdas ir skiria sutartines iš kitų.

Rinkėjos melodija vadinama rinkiniu, patarėjos melodija vadinama patarimu. Giedotoja - rinkėja gieda prasmingą žodį arba žodžius, patarėja prisideda gausiais beprasmiais priedainiais, kartais net labai ilgais. Tokia daina gali ištisai valandas riuoti. Ne tiek svarbus tekstas, kiek ritmas ir melodija.

Labiau išsivysčiusiose sutartinėse kartais minimi tikriniai ar istoriniai vardai įrodo jų senumą. Nėra abejo, kad jos siekia priešistorinius laikus, ir manoma, kad jos buvo giedamos prie darbo ir šokant.

Senųjų mūsų liaudies instrumentų — trimitų, skudučių, kanklių — melodijos irgi yra sutartinių pobūdžio. Dvi melodijos eina šalimais viena kitai arba, teisingiau, pinasi tarp savęs, vienydamosios ant kontrapunkto pamatų.

LABAS VAKARAS — dvejinė:

Labas vakaras,
Judabra totata,
Vakarėlis,
Judabra totata.

— O ko jūs ieškot,
Judabra totata?
Ko žvalgaujat,
Judabra totata.

TATATOI, OBELELĖ — trejinė:

Tatatoi, obalala,
Lioi tatatoi, lyliu,
Tatatoi, kur tu augai,
Lioi tatatoi, lyliu?
Tatatoi, šaly kelio,
Lioi tatatoi, lyliu.

PASIKALBĖJIMAI APIE PAŠT

12. Atomas

Negausi, bet gana įdomi "topicals" sritis. Kadangi mokslas apie atomą, jo atradimą, skaldymą ir jo panaudojimą kariniams ar taikos reikams prasidėjo tik, palyginti, neseniai, tai ir pašto ženklų su atomu išleista nedaug.

Čia galima parankioti kiek pavyzdžių. Amerika 1957 metais, minėdama Oklahomos valstijos 50 metų sukaktį, išleido 3 centų pašto ženklą, kuriame parodyta strėlė, perversusi atomo branduolį. Tuo norėta parodyti, kad toje valstijoje randama daug atominių medžiagų. Izraelis 1956 m. išleido 350 prutot pašto ženklą su žinomo atominio mokslininko Alberto Einsteino atvaizdu ir atomo formule. Amerika 1962 m. vėl išleido 4 centų p. ženklą su iš Connecticuto valstijos kilusio senatoriaus Brien McMahon atvaizdu ir atomo schema. Šis senatorius daug prisidėjo išvystant atominę pramonę, panaudojant ją taikiems tikslams. Kanada 1966 m. išleido 5 centų p. ženklą, kuriame parodytas atominis reaktorius, skirtas gaminti elektros energijai, kartu parodyta atominė schema ir baltas balandis,

Klišė Nr. 47 — "Atoms for Peace" pašto ženklas, du žemės pusrutuliai ir atominė schema (Jungtinės Amerikos Valstybės, 1955 m.).

vaizduojas, kad atomas bus pritaikintas taikos reikams.

Yra išleidusi pašto ženklų su atomu ir Sovietų Sąjunga, kuri stengiasi įkvėpti mintį, kad atomas būtų naudojamas tik taikos tikslams, Jugoslavija ir kitos taip vadinamos satelitinės valstybės. Jungtinės Tautos 1964 metais išleistame 5 centų pašto ženkle rodo išaugusį didžiulį ugnies ir dūmų "grybą", atsiradusį po atominės bombos susprogdinimo. Ženklas išleistas pasirašius tarptautinę sutartį, draudžiančią atominius sprogdinimus erdvėje ir po vandeniu. Čekoslovakija pernai metais išleido pašto ženklą, kuriame parodyta atomo schema.

Pastaba. Čia padarysime mažą "nusikaltimą": nors buvome žadėję nevertoti to paties krašto pašto ženklų iliustracijoms, bet, kartais nesant pasirinkimo, nuo to pažado teks atsisakyti ir tą patį kraštą pakartotinai pavartoti.

An. Bernotas

Patarimas

Lole palo eglelo
Lepo leputeli,
Lo eglelo,
Lepo leputeli.

LIOI ŽALIA RŪTA — keturinė:

Užtarimas —
Lioi žalia rūta!
Lioi žalia rūta!
Patarimas —
Rūtytėlė žalioji,
Rūtytėlė žalioji,
Užtarimas —
Lioi žalia rūta!
Lioi žalia rūta!

Patarimas —
Kas ten gražiai žydėjo,
Kas ten gražiai žydėjo?

SUTARTINĖS

Rinkinys

Aš regėjau / Aukštus kalnus,
Ant tų kalnų / Du beržučių.
Ant tų beržų / Dvi gegutes
Bekukuojant.

— Mes ne gegės / Tėvo dukros.
— Ko jūs verkiat?

TAUTINĖJE STOVYKLOJE derėtų kiekvienam vienetui ir kiekvienai vietai pasireikšti tikrais lietuvių tautiniais programų dalykais: sutartinėmis, senomis dainomis, originaliais muzikos instrumentais; taip pat įrangomis, schemomis, pavyzdžiais ir p.